
Kyrkomötet
Ekumenikutskottets betänkande 2016:1

Ekumenisk överenskommelse mellan Svenska kyrkan och Equmeniakyrkan

---

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse KsSkr 2016:5 *Ekumenisk överenskommelse mellan Svenska kyrkan och Equmeniakyrkan* samt motion 2016:67. Kyrkostyrelsen föreslår kyrkomötet besluta om en ekumenisk överenskommelse med Equmeniakyrkan, vilken möjliggör lokala avtal mellan de församlingar där teologiska förutsättningar för detta finns. Motionären anser att en överenskommelse med Equmeniakyrkan inte bör ingås då teologiska förutsättningar för lokal samverkan inte finns för samtliga församlingar. Utskottet bejakar möjligheten som förslaget ger att tolka och fördjupa den gemensamma kristna identiteten och kallelsen i församlingarnas lokala kontext, i en tid då full kyrkogemenskap inte är möjlig. Utskottet föreslår därför att KsSkr 2016:5, punkt 1 och 2 bifalls samt att motion 2016:67, punkt 1 och 2 avslås.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att bifalla kyrkostyrelsens skrivelse 2016:5, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att bifalla kyrkostyrelsens skrivelse 2016:5, punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:67, punkt 1.
4. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:67, punkt 2.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2016:5, Ekumenisk överenskommelse mellan Svenska kyrkan och Equmeniakyrkan

1. Kyrkomötet beslutar att Svenska kyrkan ingår en ekumenisk överenskommelse med Equmeniakyrkan i enlighet med framlagt förslag.
2. Kyrkomötet beslutar att den ekumeniska överenskommelsen träder i kraft den 1 januari 2017.

Motionens förslag

Motion 2016:67 av Ola Isacson, Ekumenisk överenskommelse med Equmeniakyrkan

1. Kyrkomötet beslutar att avslå kyrkostyrelsens förslag i skrivelse KsSkr 2016:5, att ingå en ekumenisk överenskommelse med Equmeniakyrkan.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma med en skrivelse som anger ramarna för ekumenisk samverkan med Equmeniakyrkans samtliga

församlingar, inte enbart med församlingar som inte tillämpar troendedop av den som döpts som barn.

Yttrande från Läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över kyrkostyrelsens skrivelse KsSkr 2016:5 och motion 2016:67 i Ln 2016:10y, *bilaga 1*.

Bakgrund

Svenska kyrkan och Metodistkyrkan i Sverige ingick 1993 en ekumenisk överenskommelse med full förkunnelse- och sakramentsgemenskap och ömsesidigt erkännande av varandras ordinationer och vigningar.

Svenska Missionskyrkan (tidigare Svenska Missionsförbundet) och Svenska kyrkan ingick en ekumenisk överenskommelse 2006 efter mer än fyrtio års samtal i flera samtalsomgångar. Överenskommelsen inriktade sig på lokal samverkan och ungefär sjuttio lokala samarbetsavtal har tecknats sedan överenskommelsen ingicks.

Svenska Missionskyrkan, Metodistkyrkan i Sverige och Svenska Baptistsamfundet bildade 2011 ett gemensamt samfund och antog 2013 namnet Equmeniakyrkan (*Uniting Church in Sweden*). I linje med Läronämndens yttrande konstaterade Ekumenikutskottet 2008 (Ln 2008:12y, Eu 2008:2) att när ett nytt trossamfund bildas borde nya ekumeniska överläggningar föras med det nya samfundet.

Samtalsdialog och remissomgång

Equmeniakyrkans kyrkostyrelse föreslog 2011 att samtal skulle inledas med Svenska kyrkan för att stämma av vad den nya kyrkobilddningen innebar ekumeniskt i förhållande till de tidigare besluten. Svenska kyrkans kyrkostyrelse bejakade initiativet och direktiv fastställdes för arbetet.

Under dialogprocessens gång har kyrkostyrelse och biskopsmöte informerats löpande. Under våren 2015 överlämnade samtalsdelegationen sitt förslag. Efter remissomgång i respektive kyrka omarbetades förslaget till dess nuvarande form. En stor majoritet bland de svarande församlingarna förordar att överenskommelsen antas; det finns en tillräcklig teologisk grund och motiveringarna för en större gemenskap är övertygande.

Överenskommelsens karaktär

Den överenskommelse som nu föreslås med Equmeniakyrkan har en egen karaktär om man jämför den med tidigare ingångna avtal. Det är nu fråga om en partiell gemenskap, eftersom det finns kvarstående och olösta teologiska frågor mellan samfunden, främst synen på dopet. En övergripande överenskommelse som inte tar hänsyn till dopfrågan är inte möjlig för Svenska kyrkan, som alltid i luthersk tradition har hävdats det enda dopet som en central ståndpunkt. Det är genom det enda dopet som människan får gemenskap med Kristus och upptas i den kristna kyrkan. Dopet kan inte göras ogjort och inte göras om. Det innebär att en närmare lokal gemenskap inte är möjlig för Svenska kyrkan med församlingar inom Equmeniakyrkan som företräder en dopsyn där troendedop av sådana som döpts som barn förekommer. Samverkan får då ske inom det vidare ekumeniska arbetet på orten. På de orter där Equmeniakyrkan och Svenska kyrkan har en gemensam dopsyn finns däremot förutsättningar för en närmare samverkan.

Överenskommelsen kan betraktas som en ram som anger på vilket sätt en lokal samverkan kan ske. Den syftar till att öppna möjligheter för lokal samverkan. De tidigare överenskommelserna med Metodistkyrkan i Sverige och Svenska Missionskyrkan har haft sina stora betydelser just på det lokala planet. Kyrkostyrelsen anger i sina överväganden att den ser med glädje att ett förslag till ekumenisk överenskommelse har arbetats fram för att ge möjlighet till samverkan lokalt mellan församlingar inom de två trossamfundet. Kyrkostyrelsen skriver vidare att det är välkommet att den lokala osäkerhet som uppstod sedan Equmeniakyrkan bildats – om ekumeniska relationer med det nya samfundet – skulle kunna avskrivas i och med samarbetsavtalet.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att bifalla kyrkostyrelsens skrivelse.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:67.

Utskottet konstaterar att förutsättningar för full kyrkogemenskap mellan Svenska kyrkan och Equmeniakyrkan – på grund av teologiska skiljaktigheter i till exempel sakramentssyn och ämbetssyn – inte föreligger i dagsläget. Utskottet välkomnar dock förslaget till ekumenisk överenskommelse mellan Svenska kyrkan och Equmeniakyrkan, som ett möjligt steg mot närmande. Förslaget skapar förutsättningar för lokala sammanhang att tolka och fördjupa den gemensamma kristna identiteten och kallelsen i församlingarnas specifika lokala kontext. Där lokala förutsättningar finns kan ekumeniska samverkansavtal mellan Svenska kyrkans och Equmeniakyrkans församlingar alltså ingås. I linje med Joh.17:21 *Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig, samt i linje med inledningstexten till Kyrkoordningens 14 avdelning: *Enheten är en gåva, att uttrycka den är en kallelse - - - den kristna tron förpliktar kyrkorna att övervinna splittringen*, anser utskottet att förslaget till ekumenisk överenskommelse mellan Svenska kyrkan och Equmeniakyrkan bör välkomnas och bejakas.*

Uppsala den 29 september 2016

På Ekumenikutskottets vägnar

Lena Klevenås, ordförande

Kristin Molander, sekreterare

Beslutande: Lena Klevenås, ordförande, Daniel Tisell, Mattias Kristenson, Agneta Brendt, Lars G Linder, Anki Erdmann, Katarina Wedin, Anette Nordgren, Fredrik Sidenvall, Jan Olov Sundström, Madelaine Erlandsson, Magnus Hedin, Inga Alm, Jesper Eneroth och Göran Karlsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Stefan Hortlund, Lars Jakobsson, Victor Backström, Dan Sarkar, Elisabet Stålhjem, Lars-Ivar Ericson, Julia Kronlid, Margit Borgström, Moni Höglund och Anders Nihlgård.

Biskoparna Ragnar Persenius och Mikael Mogren har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Kyrkan kallas att söka den enhet som Kristus ber om. Det är en enhet med den treenige Gud på sanningens grund och därigenom kristna emellan. Strävan efter enhet på evangeliets grund med Equmeniakyrkan är lovvärd men då detta unga samfund rymmer betydande spänningar inom sig själv i så centrala frågor som synen på dopet – pånyttfödelsens sakrament – rymmer den föreslagna överenskommelsen en rad osäkerheter och otydligheter. Samsyn i lära och praxis måste få mogna fram inom Equmeniakyrkan utan att kompliceras av en överenskommelse med Svenska kyrkan, i vilken de facto åtskillnad görs mellan olika läror och traditioner inom Equmeniakyrkan. Vi reserverar oss mot utskottes beslut att bifalla kyrkostyrelsens skrivelse 2016:5 och vi yrkar istället bifall till Ola Isacssons motion 2016:67.

Fredrik Sidenvall och Magnus Hedin

Kyrkomötet
Läronämndens yttrande 2016:10y

Ekumenisk överenskommelse mellan Svenska kyrkan och Eumeniakyrkan

---

Läronämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse KsSkr 2016:5 och motion 2016:67

Enligt Läronämndens bedömning föreligger inte läromässiga hinder för att anta det förslag till överenskommelse mellan Svenska kyrkan och Eumeniakyrkan som föreslås i kyrkostyrelsens skrivelse. Kyrkostyrelsens skrivelse består av dels ett förslag till ekumenisk överenskommelse, dels en utförlig motivering. Läronämnden yttrar sig över det förstnämnda.

Samverkan mellan kyrkor tar sig olika uttryck. I internationell ekumenik skiljs mellan fullständig och partiell gemenskap. En fullständig gemenskap (kyrkogemenskap) är en gemenskap där teologiska skillnader fortfarande finns, men där dessa inte är av sådan karaktär att de utgör hinder för ett fullt ut delat kyrkligt liv. I en partiell gemenskap finns långtgående samstämmighet men även teologiska skillnader som är av sådan karaktär att en fullständig kyrkogemenskap ännu inte är möjlig. I en sådan gemenskap kan dock överenskommelser träffas om samverkan i kristet vittnesbörd och tjänst för världen. Läronämnden vill alltså i detta sammanhang påminna om denna skillnad mellan fullständig gemenskap (kyrkogemenskap) och partiell gemenskap (där en ekumenisk överenskommelse kan träffas).

Den föreslagna ekumeniska överenskommelsen är partiell och innebär i detta fall att en grund läggs för lokala överenskommelser där förutsättningar finns. Läronämnden påminner om att en sådan förutsättning för träffande av lokala avtal ”är att dopet betraktas som ett enda och att barndopet av samarbetspartnern erkänns som ett giltigt kristet dop” (Ln 2006:1y).

Uppsala den 31 augusti 2016

På Läronämndens vägnar

Antje Jackelén, ordförande

Jenny Sjögren, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Antje Jackelén, ordförande, biskop Ragnar Persenius, biskop Martin Modéus, biskop Åke Bonnier, biskop Johan Dalman, biskop Mikael Mogren, biskop Fredrik Modéus, biskop Johan Tyrberg, biskop Per Eckerdal, biskop Sören Dalevi, biskop Eva Nordung Byström, biskop Hans Stiglund, biskop Sven-Bernhard Fast, biskop Eva Brunne, Eva-Lotta Grantén, Anna Karin Hammar, Margarethe Isberg, Karin Johannesson, Håkan Möller, Jesper Svartvik och Kristin Zeiler.